

2021, jaar van uitdagingen maar ook van kansen voor de sector!

Inleiding

Het jaar 2021 heeft zich voor de draf en rensport in Nederland gekenmerkt als een jaar waarin we een 'doorstart' hebben moeten maken vanwege de COVID-19 crisis. Daarnaast hebben we invulling moeten geven aan de negatieve consequenties van de doorvoer van de nieuwe Wet op de Kansspelen/Kansspelen op Afstand (WOK/KOA) die op 1 oktober 2021 van kracht is geworden.

Tot eind maart 2021 zijn de aan de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (SNDR) door Le Trot/PMU toebedeelde Premium koersen/meetings noodgedwongen verreden op de drafbaan van Mons in België zoals dat ook in laatste maanden van 2020 is gerealiseerd. Hiermee is de continuïteit van de sector, meer specifiek de draverijen op de langebaan, gegarandeerd door intensieve en effectieve samenwerking met alle betrokken partijen (LeTrot/PMU, ZEBetting&Gaming, management Victoria Park Wolvega (VPW), management Mons en de Belgische zusterorganisatie van de SNDR). Eind maart 2021 is het door de aanpassingen van de geldende COVID-19 restricties weer mogelijk geweest om reguliere meetings te verrijden op onze langebanen waarbij de Renbaan Duindigt door intensief contact met de Gemeente Wassenaar als eerste weer een koersdag heeft kunnen organiseren. De COVID-19 restricties zijn ook daarna van grote invloed gebleven op onze sector vooral door de noodzaak een strikt protocol te handhaven waardoor het tot na de zomer van 2021 niet mogelijk is geweest om regulier publiek toe te staan aanwezig te zijn bij de meetings die zijn verreden. Dat heeft een sterk negatieve invloed gehad op de organisatie van zowel de grasbanen en de kortebanen.

Hierdoor is er ook in 2021 geen sprake geweest van een 'regulier' seizoen. De daardoor gemiste (afdracht van de) wedomzet, sterk gereduceerde entree- en horeca inkomsten en verminderde (social) media-aandacht maakte het voor de totale sector lastig om zich te herstellen van de COVID-19 crisis. De noodzakelijke herstructurering van de sector heeft daardoor zeker ernstige vertraging opgelopen. Toch hebben zich in 2021 ook weer nieuwe kansen gemanifesteerd die nader zullen worden beschreven in de paragraaf over het toekomstperspectief.

Resultaten 2021

Ook in 2021 zijn de gerealiseerde resultaten slecht vergelijkbaar met zowel 2020 al de daaraan voorafgaande jaren. Om de impact van de COVID-19 crisis toch beter te kunnen duiden zijn hieronder de gerealiseerde resultaten in 2021 vergeleken met zowel 2020 als 2019 (achtereenvolgens weergegeven tussen haakjes). De om de drafbaan van Mons verreden meetings in 2020 en 2021 zijn daarin opgenomen als ware deze verreden op VPW:

- Totaal aantal gerealiseerde meetings (langebaan): 78 (51 en 80)
- Totaal aantal verreden draverijen (langebaan): 570 (367 en 625)
- Totaal aantal verreden rennen: 10 (10 en 31)
- Totaal aantal starts draf: 5017 (3295 en 5362)
- Gemiddeld aantal starters draf: 8,80 (9,23 en 9,03)
- Verreden prijzengeld draf: € 2.108.186 (€ 1.405.346 en € 2.317.378)
- Uitbetaalde fokpremies draf: € 136.474 (€ 96.029 en € 151.726)

- Verreden prijzengeld ren: € 40.170 inclusief een hoog gedoteerde ren voor Arabische Volbloeds (€ 14.725 en € 144.950)
- Gemiddelde prijzengeld per draverij: € 3.699 (€ 3.937 en € 3.901)
- Totale wedomzet langebaan in Nederland: € 3.070.870 (€ 2.345.632 en € 4.217.780)
- Totale wedomzet kortebaun: € 243.380 (€ 55.054 en € 1.000.062)
- Totale wedomzet buitenlandse koersen: € 20.587.789 (€ 19.131.375 en € 17.633.353)

Op 38 van de in totaal 78 meetings op de langebaan was vanwege de COVID-19 restricties geen publiek aanwezig. Verder is de gemiddelde wedomzet per koers in Nederland gedurende 2021 gedaald t.o.v. 2020, respectievelijk € 5.304 in 2021 en € 6.409 in 2020. Dit is vooral het gevolg van de toename van de 'lunch Premium meetings' op VPW die minder omzet genereren dan de avondmeetings in eerdere jaren. Er is wel een stijgende lijn te constateren m.b.t. de wedomzet in de verkooppunten van ZEBetting& Gaming. Ook via de online inleg stijgen deze wedomzetten gestaag. Het grootste aantal starters per koers wordt gerealiseerd op de Renbaan Duindigt: 9,3. De hoogste gemiddelde wedomzet per koers wordt op VPW gehaald en bedraagt in 2021 € 7.600 (tegen € 6.100 in 2020) zonder dat er meetings zijn georganiseerd met een EK en/of WK wedden. In 2021 zijn er helaas door de COVID-19 restricties slechts 10 kortebanen verreden waarvan maar 4 reguliere kortebanen in de dorpsstraten zoals te doen gebruikelijk. De overige zijn georganiseerd op de Renbaan Duindigt en op de grasbaan van Emmeloord. Deze situatie heeft uiteraard een grote invloed gehad op de gemiddelde wedomzet per kortebaun.

Ook in 2021 zijn paarden in Nederland in eigendom of in training veelvuldig gestart in het buitenland met over het algemeen groot succes. Het totaal in het buitenland gewonnen prijzengeld is binnen de administratie van de SNDR niet volledig bekend maar het is wel duidelijk dat deze prijzengelden in hoge mate hebben bijgedragen aan de uiteindelijk gerealiseerde bedrijfsresultaten van de betreffende stallen/deelnemers. Ook het aantal geregistreerde (draver)veulens heeft in 2021 de opwaartse tendens van de laatste jaren doorgezet: 184 (in 2020 161 en in 2019 169). Dat is vooral ook het effect van het Trotting Classic Tour initiatief uit 2020!

Bedrijfsresultaten SNDR

De bruto-opbrengsten hebben zich in 2021 hersteld na de significante terugval in 2020: € 3.687.604 t.o.v. € 2.807.584 in 2020. Verminderd met de directe kosten € 2.853.076 (in 2020: € 1.936.268) komen de netto-opbrengsten uit op € 834.528 (in 2020: € 871.316). De som van de vaste kosten bedroeg € 858.542 (in 2020: € 877.420) waardoor het uiteindelijke bedrijfsresultaat van de SNDR in 2021 is uitgekomen op minus € 22.088 (in 2020: minus € 5.241).

Dit resultaat is in hoge mate toe te schrijven aan de verminderde wettelijke wedafdrachten vanaf 1 oktober 2021 toen de nieuwe WOK/KOA van kracht is geworden. Daardoor zijn alle afdrachten over de wedomzet op de buitenlandse koersen komen te vervallen (dat was daarvoor 2,5% over de totaal omzet). Ook de afdrachten over de wedomzet op de Nederlandse koersen zijn vanaf 1 oktober 2021 gereduceerd omdat de wedaanbieder (ZEBetting&Gaming) nu van het bruto spelresultaat zowel gelden aan de overheid moet afdragen t.b.v. de kansspelbelasting (29%) en aan de KSA en het verslavingsfonds. Dat betekent dat het netto spelresultaat vermindert waardoor de privaatrechtelijke afdracht aan de SNDR (op basis van de per 1 oktober 2021 in werking getreden nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de SNDR en ZEBetting&Gaming, die 50% bedraagt van dat netto spelresultaat) ook lager is dan voor 1 oktober 2021.

Verder is er in 2021 nog geen uitspraak ontvangen van de Europese Commissie (EC) waarin moet worden bepaald of de eind 2019 van het Nederlandse overheid ontvangen compensatie/transitiebedrag van € 3,2M (onderverdeeld in € 2,95M t.b.v. de SNDR en 250K t.b.v. de Kortebaانبond) wel of niet als staatssteun wordt aangemerkt. Als de EC zal oordelen dat dit bedrag een vorm van staatssteun betreft, zal het hiervoor aangegeven bedrag alsnog door de SNDR en de Kortebaانبond moeten worden terugbetaald aan de overheid. Het beleid van de SNDR is er daarom vooralsnog op gericht om geen uitgaven en/of investeringen te financieren vanuit dit ontvangen bedrag. Hierdoor kan nog niet worden geanticipeerd op neutralisatie van de negatieve gevolgen van de nieuwe wetgeving om medio 2024 weer een financieel zelfregulerend ecosysteem binnen de sector zeker te kunnen stellen. Dit zal nadrukkelijk onder de aandacht worden gebracht bij de overheid bij de geplande evaluatie van inwerkingtreding van de nieuwe WOK/KOA in 2024. Tot 1 januari 2022 hebben zich naast ZEBetting&Gaming nog geen nieuwe wedaانبieders gemeld die ook Nederlandse koersen willen gaan opnemen in hun actuele wedaانبod.

Vooruitzichten voor 2022

Voor 2022 is inmiddels een 'reguliere' koerskalender opgesteld met daarin opgenomen 84 langebaanmeetings waarvan 9 grasbaanmeetings. Daarnaast zijn er 28 kortebanen geprogrammeerd.

Door het initiatief van het Regionale Banen Circuit (RBC), de effecten van de Trotting Classic Tour (TCT) en het aantal verder geplande meetings moet het totale koersaanbod zich in 2022 herstellen van de terugval als gevolg van de COVID-19 restricties. De uitdaging daarbij is het beschikbare aantal startgerechtigde paarden in Nederland. Begin 2022 zijn er een aantal paarden geïmporteerd vanuit het 'Gele Kanaries' initiatief maar ook daarmee is het totale bestand nog steeds zorgwekkend. Wel is het aantal buitenlandse starters in 2021 in Nederland toegenomen met vooral de nodige belangstelling vanuit zowel België als Duitsland. Het wordt verwacht dat deze ontwikkeling zich ook in 2022 zal voortzetten mede vanwege de aantrekkingskracht van de Premium en de TCT koersen.

Het was de bedoeling dat alle langebanen per 2022 via het licentiemodel (zoals in gebruik bij Victoria Park Wolvega) zouden gaan opereren. Om meerdere redenen is dat niet mogelijk gebleken en is besloten dit nu te plannen per begin 2023. Dat betekent concreet dat deze banen (m.u.v. VPW) in 2022 nog koersen op basis van het principe van het allocatiemodel. Daarbij garandeert de SNDR het basisprijzengeld en de basisfokpremies. De financiering daarvan ligt bij de SNDR op basis van de te ontvangen afdrachten van de wedomzet op de betreffende banen. Het financiële risico ligt dus ook in 2022 nog bij de SNDR als die afdrachten niet volledig dekkend zijn voor de ter beschikking gestelde basisprijzengelden en basisfokpremies. Gedurende 2022 zullen relevante overeenkomsten worden opgesteld om de overgang van het allocatie- naar het licentiemodel voor die banen te kunnen faciliteren. In het licentiemodel zullen alle banen voor eigen rekening en risico gaan koersen.

Toekomstperspectief

Zoals ook in het jaarverslag over 2020 aangegeven, staat de sector voor ingrijpende elementen die bepalend zullen zijn voor het toekomstperspectief. De bepalende factor daarbij is de uitdaging om per medio 2024 weer een effectief verdienmodel te hebben doorgevoerd waardoor er weer een autonoom (zonder afhankelijkheid van de overheid) financieel ecosysteem kan worden gerealiseerd. Vooralsnog is het daartoe noodzakelijk dat er ook weer een verplichte wettelijke afdracht wordt zeker gesteld van de afdracht van de wedomzet op de buitenlandse koersen: de Nederlandse wedders kunnen een euro maar eenmaal uitgeven met inleg op de Nederlandse koersen dan wel op de buitenlandse koersen. Het is daartoe belangrijk voldoende dossier te garanderen ten behoeve van de

geplande evaluatie van de nieuwe WOK/KOA per 2024. Daarmee moeten de totale inkomsten van de sector structureel worden verbeterd.

Ook de kosten van de sector moeten worden gereduceerd. Daartoe zal de huidige SNDR-organisatie moeten ontwikkelen naar een 'bondsbureau' model voor de uitvoer van de belangrijkste aan de SNDR toebedeelde taak: het bewaken van de integriteit van de totale sector. Concreet betekent dit de doorvoer van verregaande verbetering van de IT-architectuur en optimalisatie van de bedrijfsvoering. Deze factoren moeten leiden naar een minder personeel intensieve organisatie. Ook een verdere professionalisering van de governance van de sector is daarbij essentieel om meer daadkrachtig om te kunnen gaan met uitdagingen en om geboden kansen snel te kunnen oppakken. Daarnaast zal de aandacht voor dierenwelzijn moeten worden verhoogd en moet dit aspect integraal geborgd worden in de van toepassing zijnde reglementen en de totale operationele bedrijfsvoering. Dit vraagt ook om 'nieuw bloed' binnen de sector (die op dit moment in de breedte sterk vergrijsd is) en om actieve samenwerking met zowel gelijksoortige nationale als internationale organisaties. Ook binnen de opleidingen moet een verdere professionalisering worden doorgevoerd om op termijn een beter perspectief voor de totale sector te kunnen garanderen.

Zodra er duidelijkheid is vanuit de EC m.b.t. de door de Nederlandse overheid aan de sector toegewezen financiële compensatie, worden er plannen binnen het bestuur van de SNDR uitgewerkt om de hiervoor genoemde noodzakelijk geachte investeringen daadwerkelijk te kunnen gaan initiëren. Daarbij zullen ook inspanningen worden opgestart ten behoeve van marketing en public relations. Onze sector kent veel nationaal en internationaal optimaal presterende actoren maar we slagen er slecht in om betrokkenen in de (social)media te presteren als onze 'helden'. Ook hier moet de samenwerking meer nadrukkelijk worden gezocht. Daartoe zal o.a. een 'Stimuleringsfonds' worden geïnstitutionaliseerd waarmee goede ideeën kunnen worden gestimuleerd en worden vertaald naar concrete acties om meer publiek/deelnemers/wedders bij onze sport te kunnen betrekken.

Het niveau van de rensport in Nederland baart momenteel grote zorgen. Het aantal verreden rennen is dramatisch teruggelopen de afgelopen jaren en in Nederland getrainde volbloeds komen vrijwel alleen in het buitenland aan de start overigens wel met het nodige succes. Met nieuwe impulsen vanuit de rensport sector in samenwerking met de SNDR moet worden getracht deze sport in Nederland te kunnen laten overleven. Dat kan niet alleen met enkele goed gesponsorde rennen voor Arabische volbloeds gedurende her renseizoen op de Renbaan Duindigt.

Het ontwikkelplan m.b.t. de Renbaan Duindigt heeft in 2021 een aantal positieve impulsen gekregen waarbij de Gemeenteraad van Wassenaar heeft ingestemd met het Stedenbouwkundig programma van eisen. Daarnaast is er intensief overleg gerealiseerd met alle bij de ontwikkeling betrokken partijen over een mogelijk akkoord voor de uitvoer van de verder noodzakelijke ontwikkelingsplannen. Deze moeten op relatief korte termijn tot concrete resultaten leiden zodat een noodzakelijke verbetering van de exploitatie snel kan worden doorgevoerd. De financiële randvoorwaarden binnen dit proces zijn doorslaggevend voor het uiteindelijk te behalen succes. De sector mag het niet laten gebeuren dat het enig nog overgebleven 'bezit' van deze koersbaan verloren zou gaan waardoor een grote geografisch gebonden achterban binnen onze sector zou wegvallen (helaas is het in 2021 ondanks enorme inspanningen van het betreffende bestuur om de drafbaan Groningen voor de sector te behouden)!

In 2021 is de bezetting van zowel het bestuur als de raad van toezicht van de SNDR sterk verbeterd. Daarmee zijn randvoorwaarden zeker gesteld om het totale bestuur van de sector te optimaliseren. Het blijft echter wenselijk ook de verdere 'governance' van de sector te herzien om meer daadkracht te kunnen garanderen gekoppeld aan snelheid van handelen

gezien de snel veranderende randvoorwaarden en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de draf- en rensport in Nederland.

Afsluitend

Ook 2021 is geen 'stabiel' jaar geweest voor onze sector maar het herstel van de COVID-19 crisis heeft zich relatief snel gemanifesteerd. Er zijn diverse nieuwe initiatieven tot stand gekomen die zich richten op zowel de korte als de middellange termijn. Het besef dat iedereen binnen de sector daarbij een unieke rol speelt is meer dan ooit duidelijk geworden. Eigen belang moet ondergeschikt worden aan de strategische belangen. De kwaliteit van onze paarden en de professionaliteit van onze deelnemers zijn bij uitstek positieve factoren om 'de weg omhoog' tegemoet te kunnen zien. Het is nu het moment te gaan investeren in de toekomst op alle terreinen: materieel, personeel, bedrijfsvoering, stakeholder management en governance. Ook in lastige tijden zoals de COVID-19 crisis is gebleken dat er nog voldoende gezamenlijke energie beschikbaar is om verdere optimalisatie in de breedte te kunnen genereren. Daarbij zal het bestuur en raad van toezicht ook kritisch kijken naar de eigen bijdrage aan het noodzakelijke verander- en ontwikkelproces. Ons 'product' is en blijft dynamisch, competitief, aantrekkelijk en uitdagend. Deze factoren blijven gekoppeld aan de liefde voor het paard die de basis vormt voor al onze activiteiten. Laten we dat breed uitstralen zowel binnen maar vooral ook buiten onze sector!

Namens het Bestuur,

P.E. Mulder

E. Piekaar

M. de Jager

S. van der Weide